

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce **Ing. L.Š.**, bytem ■■■, právně zastoupeného JUDr. Vladimírem Kašparem, advokátem, se sídlem Na Poříčí 116/5, Liberec 2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 2. 2016, č. j. OD 197/16-3/67.1/16051/Rg,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 29. 2. 2016, č. j. OD 197/16-3/67.1/16051/Rg, a rozhodnutí Magistrátu města Liberec ze dne 7. 1. 2016, č. j. MML204587/15/5350/OD/ANT, s e z r u š u j í pro vady řízení a věc s e v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný j e p o v i n e n zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce JUDr. Vladimíra Kašpara, advokáta, se sídlem Na Poříčí 116/5, Liberec, náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Magistrát města Liberec (dále jen „magistrát“) shledal rozhodnutím ze dne 7. 1. 2016, č. j. MML204587/15/5350/OD/ANT, žalobce vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Dospěl k závěru, že žalobce jako provozovatel vozidla Š. RZ ■■■ v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem, neboť bylo zjištěno, že dne 19. 1. 2015 v 15:38 hodin stál řidič s uvedeným vozidlem v ul. ■■■ v ■■■ z nedbalosti

na vyhrazeném parkovišti (IP 12), doplněném vodorovným značením V10f (pro vozidlo přepravující osobu těžce postiženou nebo těžce pohybově postiženou), aniž měl oprávnění toto vyhrazené parkoviště používat, vozidlo nebylo žádným způsobem označeno, čímž bylo porušeno ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, a jednání má znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) uvedeného zákona.

Hlídkou Policie ČR byla věc správního deliktu žalobce jako provozovatele shora označeného vozidla odevzdána magistrátu. Policie uvedla, že neznámý řidič vozidla dne 19. 1. 2015 v 15:38 hodin. v Liberci, ■■■ porušil § 67 odst. 8 zákona o silničním provozu, když neoprávněně zastavil a stál na místě vyhrazeném pro osobě těžce zdravotně postižené a toto jednání vykazuje znaky přestupku. K odevzdání věci byly připojeny fotografie předmětného vozidla stojícího před nákupním centrem, na parkovišti označeném svislou dopravní značkou IP 12, doplněnou vodorovným značením pro zastavení a stání vozidel osob těžce zdravotně postižených.

Výzvou ze dne 10. 3. 2015 vyzval magistrát žalobce jako provozovatele předmětného vozidla k zaplacení určené částky za správní delikt provozovatele motorového vozidla a současně žalobce poučil o tom, že má možnost místo zaplacení určené částky sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla, který v uvedené době přestupek spáchal. Žalobci byla výzva doručena fikcí, žalobce na výzvu nijak nereagoval. Magistrát následně žalobce předvolal k podání vysvětlení k popsánému přestupkovému jednání, předvolání bylo žalobci opět doručeno fikcí, žalobce znovu nijak nereagoval. Magistrát tak dne 9. 11. 2015 odložil věc daného přestupku dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, neboť nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě s tím, že přestupku se dopustil neznámý pachatel.

Následně příkazem ze dne 9. 11. 2015 shledal magistrát žalobce vinným ze spáchání shora uvedeného správního deliktu. Žalobce se bránil odporem, proto magistrát pokračoval ve správním řízení a poté, co žalobce vyzval k uplatnění práv účastníka řízení před vydáním rozhodnutí, rozhodnutím ze dne 7. 1. 2016 žalobce znovu uznal na základě shromážděných podkladů vinným ze správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, za který mu uložil pokutu 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

Podané blanketní odvolání žalovaný zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil napadeným rozhodnutím ze dne 29. 2. 2016. Správní orgány obou stupňů dospěly shodně k závěru, že byly naplněny zákonné podmínky pro odpovědnost žalobce jako provozovatele vozidla podle § 125 odst. 1 zákona o silničním provozu. Jednalo se o neoprávněné zastavení nebo stání, a to předmětným vozidlem v uvedenou dobu v ulici Budyšínská v Liberci na parkovišti vyhrazeném pro vozidla přepravující osobu těžce zdravotně postiženou, čímž došlo k porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a nemělo za následek dopravní nehodu. Správní orgány konstatovaly, že žalobci byla zaslána výzva dle § 125h zákona o silničním provozu, žalobce na ni nereagoval, nedostavil se ani na předvolání k podání vysvětlení k přestupkovému jednání, a protože správní orgán nezjistil konkrétní osobu, která se přestupkového jednání dopustila, je žalobce jako provozovatel vozidla odpovědný za porušení povinností dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu.

II. Žalobní námitky

Ve včasné žalobě žalobce nejprve podal obecný rozpor ustanovení § 125f a § 125h zákona o silničním provozu a namítal, že nestačí, pokud správní orgán učiní jen výzvu vůči provozovateli vozidla, aniž by činil jakékoli další kroky ke zjištění pachatele přestupku. Upozorňoval na to, že provozovatel vozidla je pod sankcí nucen jako pachatele přestupku označit sebe sama nebo osobu blízkou, což je v rozporu s čl. 37 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, resp. čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Učinění pouhé výzvy provozovateli vozidla je v rozporu se zásadou vyšetřovací a zásadou oficiality, jimiž je správní trestání ovládáno, jakož i povinnostmi správního orgánu dle § 2 odst. 3, § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Řízení o správním deliktu bylo tedy zahájeno v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, protože magistrát neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Porušil svou povinnost zjistit náležitě skutkový stav a za tím účelem si opatřit potřebné podklady a přenesl tímto formálním přístupem zavinění za spáchaný přestupek na žalobce. Svoje rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností, když neuvedl, jaké nezbytné kroky učinil ke zjištění pachatele přestupku a z jakých důvodů nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Podle žalobce bylo ve výroku prvostupňového rozhodnutí nedostatečně označeno místo spáchání správního deliktu, neboť z něj nelze dovodit, kde přesně v rámci dané ulice byl skutek spáchán. Nelze tudíž posoudit, zda na uvedeném místě bylo parkování skutečně vyhrazeno. Žalobce se dovolával usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73 (všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu dostupné na www.nssoud.cz), a rozsudek ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42.

Dále žalobce namítal, že ve věci nebylo v rozporu s § 49 odst. 1 správního řádu nařízeno jednání. Žalobce poukázal na jednotlivé závěry Nejvyššího správního soudu uvedené zejména v rozsudku ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002- 27, usnesení rozšířeného senátu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 – 82, rozsudku ze dne 8. 8. 2013, ze dne 4 As 34/2013 – 24. Ze stávající judikatury je nutno dovodit, že správní řízení o správním deliktu spadá pod čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Proto, a také na základě srovnání úpravy přestupků a správních deliktů, je nutné dovodit povinnost konat ústní jednání i pro řízení o správních deliktech.

Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a žalobci přiznal náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul. Žalovaný se plně odvolal na svoje rozhodnutí, uvedl, že žalobce byl magistrátem vyzván dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu a v rámci výzvy byl informován o možnosti podat vysvětlení ústně nebo písemně, i o postupu magistrátu v případě, že neuhradí určenou částku, ani nepodá vysvětlení spočívající ve sdělení údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Na výzvu, ani na předvolání k podání vysvětlení žalobce nereagoval, magistrátu tak nezbylo, než oznámené podezření o spáchání

přestupku odložit. Protože žalobce podal blanketní odvolání, které nedoplnil ani na výzvu, nemohl žalovaný reagovat na námitky, které žalobce uplatňuje až nyní v žalobě. Místo spáchání správního deliktu je podle žalovaného ze spisového materiálu zřejmé, a ve výroku je identifikováno tak, aby nebylo zaměnitelné s jiným místem. K námitce neprovedení ústního jednání žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 110/2015 – 46, a rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 59 A 19/2015.

IV. Posouzení věci soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1. odst. 2 s. ř. s.

Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správních orgánů ve věci správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu.

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a*

- a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo*
- b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*

Podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud*

- a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,*
- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a*
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.*

Podle § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu *výzva podle odstavce 1 musí obsahovat popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7.*

Podle odst. 6 uvedeného ustanovení platí, *neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku, může obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který jej vyzval k uhrazení určené částky, písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve lhůtě podle odstavce 3. Toto sdělení se považuje za podání vysvětlení. O tomto postupu poučí obecní úřad obce s rozšířenou působností provozovatele vozidla ve výzvě podle odstavce 1. Podle odst. citovaného ustanovení platí, je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.*

Z citovaných ustanovení vyplývá subsidiarita postihu provozovatele vozidla za správní delikt. Správní orgán správní delikt provozovatele vozidla projedná teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení zastavil, protože obviněnému z přestupku přestupkové jednání neprokázal. K uvedenému srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 – 45, či ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-52. Posledně uvedený rozsudek uváděl, že při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ze zřetele ztrácet smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo zabránit stavu důkazní nouze a v důsledku toho nepotrestání určitých přestupkových jednání, při nichž nelze zjistit totožnost řidiče. Podle Nejvyššího správního soudu nelze po správních orgánech vyžadovat rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla zjevně nevede, nebo nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele. Oproti tomu jsou správní orgány povinny pokusit se přestupce zjistit, pokud k tomu mají reálnou příležitost.

Právě otázka, zda správní orgány provedly nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku je v souzeném případě stěžejní.

V úvodu musí soud odmítnout žalobcovu námitku, že postup správního orgánu při učinění výzvy provozovateli vozidla, aby ve stanovené lhůtě případně oznámil řidiče vozidla, byl neústavní. Daným problémem se v nedávné době zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 40, v němž dospěl k závěru, že objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu, spočívající v porušení povinnosti dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování. V podrobnostech si zdejší soud dovolí na citovaný rozsudek odkázat. Lze dodat, že výzva dle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu není koncipovaná jako kategorická povinnost provozovatele vozidla „udat“ řidiče vozidla, který se dopustil přestupkového jednání. Smyslem výzvy obsahující příslušná poučení dle shora citovaných ustanovení je umožnit provozovateli vozidla zaujmout postoj k vytýkanému deliktnímu jednání. Provozovatel může určenou částku uhradit, může sporovat zákonem stanovené náležitosti a obsah výzvy, může částku neuhradit a namítat naplnění liberačních důvodů či se své odpovědnosti může zbavit sdělením totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Nicméně pokud provozovatel vozidla jinou osobu jako řidiče vozidla neoznačí, vystavuje se riziku, že správní orgán, který nemá povědomí o totožnosti řidiče z jiných indicí a zdrojů než od žalobce jako provozovatele vozidla, nebude moci zahájit řízení o přestupku vůči konkrétní osobě, a provozovatel vozidla se stane při splnění zákonných podmínek objektivně odpovědným za správní delikt na základě objektivní odpovědnosti.

V posuzovaném případě vyzval magistrát žalobce jako provozovatele předmětného vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, zcela v intencích ustanovení § 125h odst. 1, odst. 3 a 4 zákona o silničním provozu výzvou ze dne 10. 3. 2015 k zaplacení částky 500 Kč do 15 dnů od doručení výzvy. Žalobce byl zároveň v souladu s § 125h odst. 5, odst. 6 a odst.

7 zákona o silničním provozu poučen, že neuhradí-li ve stanovené lhůtě určenou částku, může písemně sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku ve shodné lhůtě, přičemž takové sdělení je považováno za vysvětlení. Neuhradil-li žalobce jako provozovatel vozidla určenou částku, bylo jeho právem, nikoli povinností sdělit údaje o totožnosti řidiče v době spáchání přestupku. Následně byl žalobce ještě vyzván k podání vysvětlení k popsání přestupkovému jednání. Ani na toto předvolání žalobce nijak nezareagoval.

Za situace, kdy žalobce nesdělil údaje o osobě řidiče vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, a magistrát dle obsahu spisového materiálu neměl žádné jiné indicie o konkrétní osobě řidiče, nepochybil, pokud již jiné kroky v rámci šetření pachatele přestupku nečinil a přestupkovou věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, a takový postup blíže neodůvodnil ve svém rozhodnutí. Ke shodnému závěru dospěl ve skutkově obdobném případě i Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 9. 6. 2016, č. j. 2 As 26/2016 – 45, uvedl: „[22] V projednávaném případě je třeba uvést, že stěžovatelka byla k podání vysvětlení vyzvána (v souladu s § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu) právě již výzvou k úhradě podle § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu ze dne 7. 5. 2014. Na tuto výzvu však nereagovala, resp. nesdělila údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Požadovat za takového stavu po správním orgánu, aby provozovatele vozidla znovu a opakovaně vyzýval k podání vysvětlení, jak dovozuje v kasační stížnosti stěžovatelka, popř. aby činil další rozsáhlé kroky, by bylo proti smyslu dotčené právní úpravy. V souladu s výše citovaným závěrem Nejvyššího správního soudu tak lze uzavřít, že správní orgán I. stupně v dané věci neměl, bez označení řidiče provozovatelem vozidla a za neexistence jiných podkladů vedoucích k možnosti určení konkrétního řidiče, reálnou příležitost přestupce zjistit. Za situace, kdy neexistovaly skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti konkrétní osobě, tak správní orgán I. stupně postupoval správně, pokud věc odložil a následně zahájil správní řízení o předmětném správním deliktu, jak také správně vyhodnotil krajský soud.“

Důvodným však shledal soud žalobní bod, jehož podstatou bylo nedostatečně uvedené místo spáchání správního deliktu ve výroku prvostupňového rozhodnutí.

Judikatura správních soudů klade na výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu vysoké formální nároky. V tomto směru žalobce odkázal na závěry v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015 – 42, který se zabýval shodnou otázkou, tedy přesným označením místa spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, jestliže přestupkové jednání řidiče vozidla spočívalo v neoprávněném parkování. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že z výroku správního rozhodnutí ve věci správního deliktu spočívajícího ve stání motorového vozidla bez zaplaceného parkovacího poplatku musí být patrné, že vozidlo stálo vskutku v místě, kde je zaplacení daného poplatku uloženo dopravní značkou. Proto zásadně nestačí uvedení ulice, v níž vozidlo takto mělo parkovat, jsou-li v dotčené ulici jak placená místa k parkování, tak místa neplacená. Přesné místo spáchání správního deliktu nelze identifikovat až po analýze fotografií ve správním spise, případně při jejich porovnání se situací na místě. Jak žalobce případně konstatoval, shodný závěr lze aplikovat i v posuzovaném případě.

I v posuzovaném případě totiž magistrát ve výroku svého rozhodnutí místo spáchání správního deliktu označil jen uvedením „v ul. ■■■“, s doplněním, že se jednalo o neoprávněné stání na vyhrazeném parkovišti, aniž upřesnil, v jakém místě

uvedené ulice se takové vyhrazené parkoviště nacházelo. Takové označení místa spáchání správního deliktu soud nepovažuje za dostatečné. V případě ul. ■■■■■ totiž nejde o žádný krátký úsek, kde by bylo možné s vozidlem stát jen na jediném místě, nadto z fotodokumentace místa vyplývá, že zde nejsou jen vyhrazená místa k parkování vozidel přepravující osoby těžce zdravotně postižené, ale i další parkovací místa. V takovém případě je nutné, aby bylo místo spáchání správního deliktu ve výroku rozhodnutí popsáno nezaměnitelným způsobem tak. Neučil-li tak magistrát přímo ve výroku svého rozhodnutí, kterým žalobce shledal odpovědným za uvedený správní delikt, zatížil svoje rozhodnutí vadou.

Nedůvodnou naopak shledal soud námitku týkající se nenařízení ústního jednání.

Soud nijak nezpochybňuje závěry, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl v jednotlivých rozhodnutích žalobcem citovaných, nicméně z nich nelze dovodit bezvýhradní povinnost správního orgánu každý správní delikt projednat při ústním jednání. Otázku projednání správního deliktu provozovatele vozidla Nejvyšší správní soud v poslední době řešil opakovaně, srov. např. ve shora uvedeném rozsudku ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016 – 42, či předtím ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46. v Posledně označeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl:

„22. Soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.

23. Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, čj. 1 As 24/2013 – 28, odst. 15, nebo ze dne 3. 4. 2014, čj. 7 As 126/2013 – 19; na okraj možno poznamenat, že vládní návrh nového přestupkového zákona již s tímto specifikem nepočítá, srov. § 80 návrhu, dostupný na <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=555&CT1=0>). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, čj. 3 As 32/2004 – 53). V usnesení ze dne

3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010 – 82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.“

V posuzovaném případě měl správní delikt žalobce spočívat v porušení povinnosti dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, když přestupkové jednání, k němuž mělo s vozidlem dojít, spočívalo v zaparkování vozidla na vyhrazeném parkovišti pro vozidlo přepravující osobu těžce zdravotně postiženou. Skutkově šlo tedy o jednoduchý, zcela běžný případ. Magistrát rozhodoval, jako je to u tohoto typu správních deliktů provozovatelů vozidel obvyklé, na podkladě oznámení přestupkového jednání policie (zde popsáno v odevzdání věci magistrátu), výpisu z registru provozovatelů vozidel a na podkladě fotografií z místa deliktního jednání. O skutkových okolnostech byl žalobce informován již ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu, přestupkové jednání bylo popsáno i v předvolání žalobce k podání vysvětlení k dané záležitosti. V příkazu, kterým byl žalobce uznán správním deliktem vinným, byly označeny podklady rozhodnutí. Žalobce před zahájením správního řízení, ani v jeho průběhu na úkony magistrátu nereagoval, a to ani poté, co byl vyrozuměn o tom, že před vydáním rozhodnutí může realizovat práva účastníka řízení před vydáním rozhodnutí. Za daného stavu nebylo na místě, aby magistrát v dané věci nařizoval ústní jednání k projednání správního deliktu. Na tomto závěru nemůže změnit ani formální vada prvostupňového rozhodnutí spočívající v nedostatečném uvedení místa správního deliktu ve výroku rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

Soud ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro vady řízení a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. Protože důvodem postupu soudu byla vada výroku prvostupňového rozhodnutí, využil soud možnosti dané mu § 78 odst. 3 s. ř. s. a zrušil i rozhodnutí o správním deliktu vydané v prvním stupni řízení magistrátem. V dalším řízení jsou správní orgány vysloveným právním názorem soudu vázány dle § 78 odst. 5 s. ř. s. Bude tedy povinností magistrátu odstranit vytýkanou vadu výroku rozhodnutí o správním deliktu a jednoznačně popsat místo jeho spáchání.

O žalobě bylo rozhodnuto bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého *má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

Ve věci byl úspěšný žalobce, soud mu proto proti neúspěšnému žalovanému přiznal náhradu nákladů řízení. Ty byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků ve výši 3 000 Kč, odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 Kč [2 úkony právní služby po 3 100 Kč dle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

advokátního tarifu], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částkou 1 428 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušné náhrady, celkem tedy 11 228 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 1. listopadu 2016.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu